

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

223101010

Inventář

Archivní pomůcka č. 634

NAD č. 411

Značka archivního souboru: SDČIaZ Staňkov

Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Staňkov

1920-1934

Zpracoval: Mgr. Radka Kinkorová

Horšovský Týn 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným (Staňkov I, Staňkov, Domažlice, Česko : 1920-1934)	3
II. Dějiny archivního souboru	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	7
Příloha: Seznam použitých zkratk	8
Jednotky popisu	9
Vedení a správa družstva	9
Dokumentace právního vývoje společnosti	9
Orgány družstva	9
Členství v družstvu	9
Spisová služba	10
Písemnosti související s výstavbou domků	10
Finance a účetnictví	11
Účetní knihy	11
Účetní materiál	12
Rejstřík korporativní	14

I. Dějiny původce archivního souboru

Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným (Staňkov I, Staňkov, Domažlice, Česko : 1920-1934)

CAM: 147220

společenstvo osob založené za účelem uspokojování bytových potřeb svých členů

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: Stavební družstvo československých invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, společenstvo s ručením obmezeným, užití: čeština

Vznik, vznik zápisem do evidence: 25. 8. 1920

Poznámka ke vzniku: zápis do rejstříku společenstev

Zánik, zánik výmazem z evidence: 22. 11. 1934

Poznámka k zániku: výmaz firmy viz společenstevní spisy Krajského soudu v Plzni, značka spisu Dr VIII 61

Vztahy:

sídlo: Staňkov I (Staňkov, Domažlice, Česko)

Dějiny

Ustavující valná hromada stavebního družstva se konala v neděli 20. června 1920 v hostinci U Kozinů v Městysi Staňkově. Na valné hromadě se její účastníci jednohlasně usnesli na názvu družstva – Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným ve Staňkově Městysi. Ihned se přihlásilo 54 členů. Valná hromada zvolila představenstvo a dozorčí radu. Zápis nově utvořeného družstva do rejstříku společenstev Krajského soudu v Plzni se uskutečnil 25. srpna 1920.

Hlavním úkolem družstva bylo zabezpečovat bytové potřeby svých členů, ať už pronájmem nebo výstavbou. Družstvo za tím účelem mohlo přijímat úsporné vklady na běžný účet od členů. Kapitál družstva tvořily platby členů (závodní podíly, zápisné, úsporné vklady, nevypověditelné stavební zálohy), výpůjčky, dary a jiné příjmy. O přijímání členů rozhodovalo představenstvo na základě písemné přihlášky. Člen mohl vystoupit pouze na konci správního roku, jestliže alespoň půl roku před tím své rozhodnutí oznámil. Zemřel-li člen, zaniklo členství, avšak dědicové ručili celý další rok za závazky.

Domy se směly prodávat jen fyzickým osobám. Nový vlastník nemohl dům prodat 10 let, s výjimkou závažných okolností. Stavební družstvo mělo na dům předkupní právo. V domech nesměla být bez povolení ministerstva pro sociální péči hostinská živnost ani prodej lihovin. Tržní cena domu se skládala z ceny za koupi pozemku, nákladů na stavbu a správních výdajů.

Spořicí (úsporné) vklady mohli členové družstva vypovědět půl roku předem, v případě, že družstvo začalo vlastní dům stavět, stal se vklad nevypověditelnou zálohou.

Členové družstva byli povinni najmout byt, malou provozovnu, dům nebo koupit dům od družstva a splnit závazky. Každý člen musel složit zápisné a dále tzv. závodní podíl 400 Kč.

Z čistého zisku družstva ze zápisného se vytvořil rezervní fond vytvořený pro případné úhrady ztrát. Do rezervního fondu se počítalo také se dvěma procenty nájemného na opravy. Pokud domy byly ve vlastnictví družstva a byly osvobozeny od činžovní daně, byly tyto obnosy rovněž ponechány v rezervním fondu do doby, než nastala povinnost odvádět plnou státní domovní daň činžovní. Družstvo založilo také výpomocný fond, do kterého odvádělo až 1 procento ročního zisku.

Valná hromada konaná dne 6. března 1921 odsouhlasila, aby se stavělo pro členy v tom pořadí, jak se přihlásili do družstva. Na základě získaného úvěru se mělo zpočátku postavit deset domků ve Staňkově, tři v Hlohové a jeden v Krchlebech.

Valná hromada svolaná na 15. června 1924 projednávala liknavost splátek některých členů. Pokladník družstva žádal o to, aby směl odstoupit, protože nechtěl převzít odpovědnost za činnost družstva za těchto okolností. Delegát ministerstva sociální péče informoval o tom, jak přesně má být účetnictví vedeno. Účty členů a státní dotace musely být vedeny průkazně, fondy se ukládaly na knížky. Rozúčtování v účetních knihách pravidelně kontrolovala dozorčí rada. Již na této valné hromadě se uvažovalo o likvidaci družstva s tím, že by se prodal pozemek, který družstvo koupilo pro výstavbu domků. Obtíže družstvo přestalo a pokračovalo ve výstavbě rodinných domků.

Družstvo bylo zrušeno usnesením valné hromady konané 3. března 1931, po níž byla zahájena jeho likvidace. V té době mělo 36 členů. Dne 3. června 1934 se sešla likvidační valná hromada, která se usnesla na podání návrhu na výmaz družstva. V souvislosti s tím členové družstva odsouhlasili použití rezervního fondu na krytí schodku a na uložení knih a spisů u likvidátorů, kterými byli Veselský a Princ. Výmaz družstva z rejstříku Krajského soudu v Plzni byl proveden 22. listopadu 1934.

Vnitřní struktury korporace

Orgány družstva bylo představenstvo, dozorčí rada a valná hromada. Představenstvo tvořil ředitel (1920–1924 Josef Bufka, 1924–1929 Václav Štengl a 1929–1934 František Frič), náměstek ředitele, pokladník, účetní a dva další členové. Představenstvo volila valná hromada na tři roky hlasovacími lístky většinou hlasů. Každý rok odstupovala třetina představenstva a prázdná místa se doplňovala volbou. V prvních dvou letech se odstupující určil losem. Tři náhradníky vždy volila valná hromada. Náhradníci se mohli účastnit schůze představenstva s poradním hlasem. Dokumenty družstva museli podepsat vždy alespoň dva členové představenstva.

Dozorčí rada se skládala ze šesti členů volených valnou hromadou na tři roky a tři náhradníků taktéž volených na tři roky valnou hromadou. Každý rok odstoupila třetina dozorčí rady, obdobně jako představenstvo. Představenstvo muselo požádat o souhlas dozorčí rady, jednalo-li se o návrh na vyloučení člena družstva, propuštění úředníka, zmocněnce nebo komise a při tom, když se měly členům představenstva svěřit zvláštní úkoly, při sestavování jednacího řádu, schvalování stavebních plánů, stavebních smluv, pronájmech bytů, změnách nájemného. Dále v případě, že se jednalo o zatížení nebo zcizení družstevních domů, které již byly vystavěny. Dozorčí rada působila při ustanovování pravidel pro převod vlastních domů na členy, pravidel pro přijímání úsporných vkladů, dále při uzavírání smluv o koupi nebo prodeji nemovitostí či jakékoli jiné smlouvy, spolurozhodovala též při vydáních z výpomocného fondu. Tehdy předseda dozorčí rady svolával společné schůze, hlasovalo se v nich odděleně a návrh musely přijmout oba sbory.

V první polovině roku se musela uskutečnit valná hromada, kterou svolávalo představenstvo, případně dozorčí rada s předem navrženým programem. O průběhu valné hromady se sepisoval protokol. Valná hromada jednala a usnášela se o všech důležitých záležitostech, volila členy, schvalovala výroční účty a zprávy o činnosti, stanovovala výši zápisného, rozdělovala zisk a úhradu ztráty, měnila stanovy, schvalovala jednací řády, vylučovala členy, usnášela se o zadlužení nebo prodeji domů, jež družstvo postavilo nebo nabylo, schvalovala pravidla, podle nichž se vlastní domy prodávaly členům, rozhodovala o nakládání s úspornými vklady a rovněž o odměnách představenstvu, rozchodu družstva a návrzích členů. Byla usnášeníschopná, účastnila-li se jí alespoň desetina členů.

Funkce korporace

Opatřovat, tj. stavět nebo nabývat, svým členům levné a zdravé byty; pronajímat nebo přenechávat svým členům byty s malými provozovnami; umožnit získat svým členům rodinné domy.

Normy - konstitutivní

Zákon č. 70/1873 říšského zákoníku (ř. z.), o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství;

zákon č. 242/1910 ř. z., o zřízení fondu pro péči bytovou;

zákon č. 98/1919 Sb., o státním bytovém fondu.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Staňkov.

Státní oblastní archiv v Plzni, fond Krajský soud v Plzni, firemní spisy.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Místo uložení dokumentů u původce není známo. Písemnosti se pravděpodobně nacházely u jednatele nebo účetního. Po likvidaci družstva byly knihy a spisy uloženy u likvidátorů. Z dochovaných archiválií nevyplývá, že by původce používal spisový plán. Dokumenty byly s největší pravděpodobností ukládány chronologicky.

Při pořádání archivního fondu Archiv města Staňkov v roce 2005 bylo do fondu Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, Staňkov přeřazeno 10 knih.

Přímý zdroj akvizice:

Celý fond byl předán do domažlického okresního archivu delimitací z rušeného Okresního archivu Stod se sídlem ve Staňkově dne 30. ledna 1961. Do stodského archivu byly archiválie podle EL NAD předány v roce 1953 a 1954. Bližší informace k předání nejsou k dispozici.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Písemnosti staňkovského stavebního družstva se dochovaly pouze mezerovitě. Nedochovala se část účetních knih nebo zápisů představenstva a dozorčí rady.

Vzhledem k tomu, že původce pravděpodobně neměl spisový plán, zpracovatelka použila umělé pořádací schéma, které vychází z umělého pořádacího schématu vytvořeného pro pořádání archivních fondů podnikatelských společností z období před znárodněním. Přestože se dochovala část podacích protokolů, není z nich možné rekonstruovat jakýkoli spisový plán.

Při pořádání archivního fondu Archiv města Staňkov v roce 2005 bylo do fondu Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, Staňkov přeřazeno 10 knih.

K drobné změně metráže došlo uložním archiválií do kartonů (před inventarizací 0,7 bm, po inventarizaci 0,77 bm).

Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Část archiválií je poškozena. Zejména spisový materiál.

Charakter poškození:

plísněmi; vodou

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č.j. SOAP/006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní fond Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí správní

obsahuje písemnosti týkající se správy družstva i agendu k výstavbě jednotlivých domků, včetně účetních materiálů.

Z archiválií lze zrekonstruovat činnost původce především podle dochovaných stanov, jednacího řádu (kar 1) a knih se zápisy z valných hromad (ukn 1), ze schůzí představenstva (ukn 2) a dozorčí rady (ukn 3). Podstatnou část archivního fondu tvoří písemnosti k výstavbě domků, včetně pořizování pozemků (série Písemnosti související s výstavbou domků).

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
úřední knihy	22	1920-1934
podací protokoly	5	1924-1933
kartony	5	1920-1934

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Podle EL NAD fond uspořádal roku 1956 Emanuel Kubla. Nedochoval se však žádný písemný výstup z tohoto pořádání a ani archiválie nebyly fyzicky nijak seřazeny, kromě oddělení knih od spisů, mezi spisy byly ve zvláštních deskách pouze přihlášky členů. Archivní fond Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, Staňkov uspořádala a prostřednictvím softwarové aplikace ELZA (Elektronické zpracování archiválií) archivní pomůcku sestavila Mgr. Radka Kinkorová ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v dubnu 2023.

Prameny a literatura:

Viz zdroje informací v I. kapitole.

Zpracovatel jednotky popisu: Kinkorová, Radka, Mgr. (působnost od 2003-)

Datum popisu: 3. 7. 2024

Seznam použitých zkratk

EL	evidenční list
kar	karton
NAD	Národní archivní dědictví
ppr	podací protokol
ř. z.	říšský zákoník
ukn	úřední kniha

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
	223101010/411	1	
	Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Staňkov		
1	1	2	
	Vedení a správa družstva		
2	1/1	3	
	Dokumentace právního vývoje společnosti		
3	1/1//1	4	kar 1/1
	Zápisy do rejstříku společenstev Krajského soudu v Plzni		1920-1930
3	1/1//2	5	kar 1/2
	Stanovy družstva a jejich změny		1920-1931
3	1/1//3	6	kar 1/3
	Jednací řád družstva a jeho změny		1921-1925
3	1/1//4	7	kar 1/4
	Dokumentace k likvidaci družstva		1931-1934
2	1/2	8	
	Orgány družstva		
3	1/2//1	9	ukn 1
	Kniha zápisů z valných hromad družstva		1920-1934
3	1/2//2	10	kar 1/5
	Dokumentace k valným hromadám družstva		1920-1931
	tematický popis jednotky popisu: pozvánky, prezenční listiny, koncepty proslovů, koncepty zápisů		
3	1/2//3	11	ukn 2
	Kniha zápisů ze schůzí představenstva		1925-1931
3	1/2//4	12	kar 1/6
	Dokumentace ke schůzím představenstva		1921-1930
	tematický popis jednotky popisu: pozvánky, výtahy k zápisům		
3	1/2//5	13	ukn 3
	Kniha zápisů ze schůzí dozorčí rady		1920-1931
3	1/2//6	14	kar 1/7
	Dokumentace ke schůzím dozorčí rady		1924-1927
	tematický popis jednotky popisu: pozvánky, koncepty proslovů, koncepty zápisů		
3	1/2//7	15	kar 1/8
	Složení představenstva a dozorčí rady		1921-1926
2	1/3	16	
	Členství v družstvu		
3	1/3//1	17	kar 1/9
	Příhlášky za členy družstva		1920-1930
3	1/3//2	18	kar 1/10
	Členské podíly		1921-1930
3	1/3//3	19	kar 1/11

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
	Žádosti členů o postavení domků		1920-1921
3	1/3//4	20	kar 1/12
	Přehled členů - čekatelů		1920-1929
2	1/4	21	
	Spisová služba		
3	1/4//1	22	ppr 1
	Podací protokol		1924
3	1/4//2	23	ppr 2
	Podací protokol		1925
3	1/4//3	24	ppr 3
	Podací protokol		1926
3	1/4//4	25	ppr 4
	Podací protokol		1927
3	1/4//5	26	ppr 5
	Podací protokol		1930-1933
3	1/4//6	27	kar 1/13
	Kontroly vedení dokumentace družstva		1922-1932
2	1/5	28	
	Písemnosti související s výstavbou domků		
3	1/5//1	29	kar 2/1
	Státní podpora		1920-1927
3	1/5//2	30	kar 2/2
	Koupě stavebních pozemků		1920-1926
3	1/5//3	31	kar 2/3
	Knihovní záležitosti		1921-1927
3	1/5//4	32	kar 2/4
	Typizované stavební plány a rozpočty		1921-1923
3	1/5//5	33	kar 2/5
	Stavební dozor		1921-1923
3	1/5//6	34	kar 2/6
	Stavební povolení		1921-1923
3	1/5//7	35	kar 2/7
	Povolení k užívání, kolaudace domků		1922-1925
3	1/5//8	36	kar 2/8
	Výběrová řízení na stavební projekty a na realizaci staveb		1920-1923
3	1/5//9	37	kar 2/9
	Korespondence s dodavateli (včetně sporu se stavitelem Josefem Wiesnerem)		1921-1927
3	1/5//10	38	kar 3/1
	Výkazy hotových prací		1922-1923

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Data
3	1/5//11 Korespondence k úpravě okolí domků	39	kar 3/2 1922-1930
3	1/5//12 Domovní řád pro domky	40	kar 3/3 1921
3	1/5//13 Převod domků	41	kar 3/4 1923-1930
3	1/5//14 Spisy jednotlivých domků	42	kar 3/5 1921-1930
3	1/5//15 Spisy jednotlivých členů k výstavbě domků Blacký - Lukeš	43	kar 3/6 1921-1930
3	1/5//16 Spisy jednotlivých členů k výstavbě domků Mestl - Žáček	44	kar 4/1 1921-1930
3	1/5//17 Projednávání sporů	45	kar 4/2 1921-1932
3	1/5//18 Korespondence se členy družstva	46	kar 4/3 1920-1929
3	1/5//19 Korespondence se Státní stavební správou v Plzni	47	kar 4/4 1921-1923
3	1/5//20 Korespondence s Unií československých družstev	48	kar 4/5 1920-1932
3	1/5//21 Statistická data pro sestavení katastru družstva (mj. plochy domů)	49	kar 4/6 1928
1	2 Finance a účetnictví	50	
2	2/1 Účetní knihy	51	
3	2/1//1 Hlavní kniha	52	ukn 4 1921-1930
3	2/1//2 Kniha účetních závěrek	53	ukn 5 1923-1933
3	2/1//3 Bilanční kniha fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky: poškozeno charakter poškození: plísněmi	54	ukn 6 1920-1934
3	2/1//4 Kniha popisu jmění	55	ukn 7 1922-1929
3	2/1//5 Kniha účtů čekatelů	56	ukn 8 1930-1931
3	2/1//6 Kniha účtů členů	57	ukn 9 1920-1932

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
3	2/1//7 Kniha účtů domů	58	ukn 10 1922-1926
3	2/1//8 Kniha účtů domů	59	ukn 11 1927-1930
3	2/1//9 Kniha detailních účtů udržování domů	60	ukn 12 1927-1931
3	2/1//10 Kniha účtů výnosů domů	61	ukn 13 1925-1929
3	2/1//11 Kniha účtů výnosů domů	62	ukn 14 1929-1930
3	2/1//12 Příruční pokladní kniha	63	ukn 15 1920-1934
3	2/1//13 Pomocná kniha evidence jednotlivých účtů	64	ukn 16 1920
3	2/1//14 Pomocná kniha evidence jednotlivých účtů	65	ukn 17 1921
3	2/1//15 Pomocná kniha evidence jednotlivých účtů	66	ukn 18 1922
3	2/1//16 Pomocná kniha evidence jednotlivých účtů	67	ukn 19 1923
3	2/1//17 Pomocná kniha evidence jednotlivých účtů	68	ukn 20 1924
3	2/1//18 Pomocná účetní kniha fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky: poškozeno charakter poškození: vodou	69	ukn 21 1920-1927
3	2/1//19 Pomocná účetní kniha	70	ukn 22 1928-1933
2	2/2 Účetní materiál	71	
3	2/2//1 Vedení účetnictví	72	kar 5/1 1920-1931
3	2/2//2 Korespondence s peněžními ústavy	73	kar 5/2 1920-1930
3	2/2//3 Poplatky, daně, dluhopisy	74	kar 5/3 1920-1930
3	2/2//4 Pojištění	75	kar 5/4 1921-1926
3	2/2//5 Půjčky jednotlivcům	76	kar 5/5 1921-1928
3	2/2//6	77	kar 5/6

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	Účetní závěrky		1921-1926
3	2/2//7	78	kar 5/7
	Skontra čekatelských vkladů		1926-1931
3	2/2//8	79	kar 5/8
	Účetní výkazy		1922-1931

Rejstřík korporativní

Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným (Staňkov I, Staňkov, Domažlice, Česko : 1920-1934), společenstvo osob založené za účelem uspokojování bytových potřeb svých členů

1

Název archivní pomůcky: Stavební družstvo čes. invalidů a zájemníků pro Staňkov a okolí, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, Staňkov

Značka archivního souboru: SDČIaZ Staňkov

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1920–1934

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 32 (ukn, 22, 1920–1934; ppr, 5, 1924–1933; kar, 5, 1920–1934)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 79

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,85 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 3. července 2024

Zpracovatel archivního souboru: Mgr. Radka Kinkorová

Archivní pomůcku sestavil: Mgr. Radka Kinkorová

Počet stran archivní pomůcky: 15

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Radka Kinkorová, 3. července 2024 (čj. SOAP/10-531/2024)